

T.C. Halkların Demokratik Partisi
Grup Başkanlığı
Sayı: 2964
Tarih: 19-09-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye'de linç kültürünün gösterdiği artış ile birlikte toplumda yarattığı kırılmalara dair soruların tespiti ve dair çözüm önerilerinin değerlendirilmesi amacıyla Anayasanın 98 inci İçtüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince ekte sunulan gerekçe çerçevesinde Meclis Araştırması açılmasını aşağıda imzası bulunanlar olarak arz ve teklif ederiz.

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Adana Milletvekili

GEREKÇE

Geçtiğimiz hafta üstelik bayram arifesine denk gelen 11 Eylül akşamı, Sinop'un Durağan ilçesinde ırkçı saldırılar söz konusu olmuştur. Kamuoyuna yansıyan haberlere göre; biri Kürt olan 2 kişi arasında başlayan bir kavga bir anda "**Kürtleri burada istemiyoruz, buralar Türk'tür Türk kalacak**" sloganlarıyla Kürtlere karşı ırkçı saldırıya dönüşmüştür. Ana akım medya bahse konu olayın iç yüzüne dair bilgi vermekten imtina ederken olayların gidişatı sosyal medya aracılığı ile aydınlığa kavuşmuştur. Olaylar esnasında kullanılan silahlar ile 14 kişi yaralanırken, 16 yaşındaki bir çocuk yaşamını yitirmiş, çok sayıda ev, işyeri ve araç hasar görmüş olup akabinde de polis ve jandarmanın yönlendirildiği bölgede Durağan Kaymakamlığı tarafından bayram sabahına kadar "sokağa çıkma yasağı" ilan edilmiştir.

Bahse konu olaydan kısa bir süre önce de sadece Diyarbakırlı olduğu için yakılarak öldürülen Mehmet Aytaç olayı toplumda derin bir kaygı yaratmıştır. 3. Havalimanı inşaatında çalışan 36 yaşındaki evli ve iki çocuk babası **Mehmet Aytaç**'ın

oda arkadaşı tarafından yakılarak öldürüldüğü kamuoyuna yansımış olup, olay; Mehmet Aytaç'a yönelik muameleler ile birlikte ele alındığında ırkçı bir saldırı niteliğindedir. Nitekim olay öncesinde Mehmet Aytaç yakınlarına bizzat, "Yeni şantiyede rahat edemiyorum. Benim doğulu olmamı hazmedemiyorlar, dışlıyorlar. Burada rahat değilim" demiştir. Ardından da odada uyuduğu sırada kapı üzerine kilitlenmiş ve 6 litre benzin ile yakılmıştır.

Bahse konu olaylar son günlerde yaşananlara örnek teşkil ederken bu ve benzeri olaylar batı illerinde Kürt işçilere yönelik oldukça sık yaşanmaktadır. Yine geçtiğimiz yıl İbrahim Ç. adlı vatandaşın giymiş olduğu yöresel kıyafetin altına 'Bu kıyafeti giymek bile onurdur' notuyla sosyal medyada fotoğraf paylaşması linçe maruz kalmasına neden olmuştu. Fotoğraf kısa sürede çok sayıda kişi tarafından paylaşılarak İbrahim Ç.'nin bulunması istenmiş olup ardından bir grup tarafından yakalanan İbrahim Ç.'nin elbiseleri parçalanmış, İbrahim Ç. dövülmüş ve İbrahim Ç.'ye mahalle meydanındaki Atatürk heykeli öptürülmüştür. Yakın komşuları tarafından linç edilmek istenen vatandaş çareyi yaşadığı, çalışıp ekmeğini kazandığı kentten ayrılmakta bulmuştur.

Tekil olaylardan azade bir biçimde geçtiğimiz yıl genel seçim kampanyaları sırasında birçok HDP mensubu, milletvekili aday, sempaticanı linç girişimlerine maruz kalmış, hakeza Kürt olduğu gerekçesiyle birçok esnafın işyeri yakılıp yıkılmıştır. Yine, Ali İsmail Korkmaz'ın linç edilerek öldürülmesi toplum hafızasından silinmesi zor olaylardan birisidir. Maalesef son yıllarda linç kültürünün yaygınlaştığına dair örnekleri çoğaltmak mümkün. Üstelik bu örneklerde linç meşru kılınmış, bu tür olaylar birçok defa devlet yetkilileri tarafından da koruma altına alınmıştır.

Son yıllarda siyasi iradenin de söylem ve eylemleri ile galeyana gelen halk kitlelerinin şiddet eylemlerini desteklemesi toplumda linç kültürünün benimsenmesine ve toplumsal şiddet olaylarının artmasına neden olmuştur. Başka bir ifadeyle linç, Türkiye'de şiddetin kurumsallaşması ile ortaya çıkmıştır. Oysa linç girişimine karışan her bireyin hukuk önünde, hukuki yollarla hesap vermesi gerekir. Aksi halde; kişilerin hukuka başvurmaksızın kendi adaletlerini yaratma güdüsü yaygın bir hal alır ve bu da kamu düzeninin bozulmasına yol açar ve hukuk devletine de zarar verir.

Açıklamış olduğum hususlara binaen linç olaylarının ve yaygınlaşan linç kültürünün sosyal, ekonomik, siyasi birçok boyutu ile değerlendirilmesi ve linç kültürünün yaygınlaşma nedenlerinin araştırılması önemlidir. Bu nedenle bir araştırma komisyonu eliyle Türkiye'deki linç olaylarının çok boyutlu bir biçimde araştırılması,

sorunların ve çözüm yöntemlerinin tespiti için meclis araştırması açılması gereklilik arz etmiştir.

İdris BALUKEN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Filiz KERESTECİOĞLU DEMİR
HDP İstanbul Milletvekili

Garo PAYLAN
HDP İstanbul Milletvekili

Ertuğrul KÜRKCÜ
HDP İzmir Milletvekili

Müslim DOĞAN
HDP İzmir Milletvekili

Ayhan BİLGEN
HDP Kars Milletvekili

Ali ATALAN
HDP Mardin Milletvekili

Erol DORA
HDP Mardin Milletvekili

Gülser YILDIRIM
HDP Mardin Milletvekili

Mithat SANCAR
HDP Mardin Milletvekili

Ahmet YILDIRIM
HDP Muş Milletvekili

Burcu ÇELİK ÖZKAN
HDP Muş Milletvekili

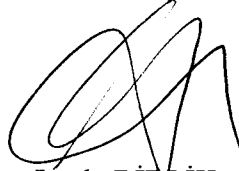
Kadri YILDIRIM
HDP Siirt Milletvekili

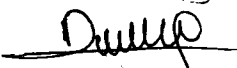
Besime KONCA
HDP Siirt Milletvekili

Ferhat ENCÜ
HDP Şırnak Milletvekili

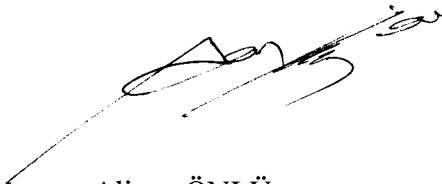
Leyla BİRLİK
HDP Şırnak Milletvekili

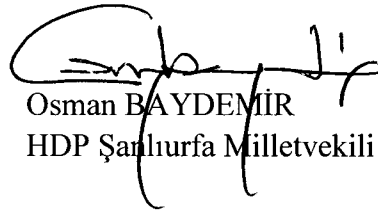
Dilek ÖCALAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

İbrahim AYHAN
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Alican ÖNLÜ
HDP Tunceli Milletvekili

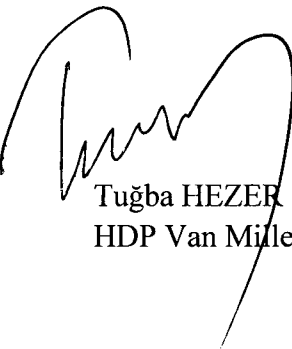
Osman BAYDEMİR
HDP Şanlıurfa Milletvekili

Lezgin BOJAN
HDP Van Milletvekili

Nadir YILDIRIM
HDP Van Milletvekili

Tuğba HEZER ÖZTÜRK
HDP Van Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

